

УДК 338.432:631

Якимчук Ю. М.

*аспірант кафедри економічного контролю та аудиту
Сумського національного аграрного університету*

Yakymchuk Yu. M.

*Postgraduate Student of Economic Control and Audit
Sumy National Agrarian University*

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ПРОДУКЦІЯ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА РИНКУ УКРАЇНИ

AGRICULTURAL PRODUCTION OF KYIVSKYI REGION AT THE MARKET OF UKRAINE

Анотація. У статті проаналізовано виробництво продукції в Київській області та визначено місце регіону у складі України. Розглянуто розвиток сільського господарства області. Досліджено тенденції виробництва сільськогосподарської продукції та структуру аграрних підприємств. Визначено основні показники розвитку рослинництва та тваринництва в Київській області.

Ключові слова: аналіз, виробництво, ринок, сільськогосподарська продукція, рослинництво, тваринництво.

Вступ та постановка проблеми. В умовах ринкової економіки та викликів фінансової кризи велике значення має рівновага на ринку між державним регулюванням й механізмами виробництва та продажу сільськогосподарської продукції, але Україна перебуває у складному політичному та соціально-економічному становищі, що не може створити цієї умови.

На сьогодні перед Україною одним із основних завдань стоїть оновлення окремих галузей сільського господарства. Важливим у цьому питанні є повноцінне використання сільськогосподарської галузі, враховуючи світовий досвід та кліматичні умови держави.

Актуальність теми полягає в тому, що в Україні є сприятливі кліматичні умови та родючі землі, які надають нашій державі багато переваг серед інших країн та поштовх до вдосконалення управління та застосування нових технологій у сільському господарстві.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Проблемами розвитку сільського господарства та аграрних підприємств України досліджувались багатьма вченими-економістами, серед яких Ю.О. Лупенко, В.Г. Андрійчук, М.Й. Малік, О.В. Олійник, В.Г. Федоренко, О.С. Щекочич, В.В. Зіновчук та інші [2; 5–8]. Аналізуючи зазначені праці, зазначимо, що на сьогодні існує багато важливих,

невирішених питань щодо розвитку аграрного сектора. Сільське господарство в кожному регіоні займає важливе місце в розвитку аграрного сектора в державі, тому доцільним буде розглянути розвиток сільського господарства в Київській області.

Мета статті – розглянути виробництво та динаміку розвитку сільського господарства, проаналізувати динаміку виробництва сільськогосподарської продукції в Київській області, визначити місце регіону на ринку України.

Результати дослідження. Сільське господарство є важливою галуззю економіки України. Воно надає продовольчу безпеку нашій державі, завдяки чому Україна певною мірою впливає на світ. Ураховуючи кліматичні умови та родючість земель, країна має низку переваг серед конкурентів сільськогосподарської продукції інших держав, але потрібно вдосконалювати управління, підвищувати конкурентоспроможності та застосувати сучасні технології розвитку галузі, з урахуванням власного досвіду на світових напрямках.

Суб'єктами аграрного ринку сьогодні в Україні є виробники сільськогосподарської продукції, підприємства, які перероблюють цю продукцію, та організації, що обслуговують та реалізують сільськогосподарську продукцію.

Сільське господарство в Україні потребує значної уваги щодо довгострокової ефективності. Високий рівень конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції дає змогу розвиватися в умовах жорсткої конкуренції в аграрному секторі та впливає на рівень життя населення, вартість споживчого кошика та якість відтворення робочої сили в економіці України.

В умовах ринкових відносин становлення підприємств у сільському господарстві є дуже складним та довготривалим у фінансовому та кредитному аспектах. Держава не надає належної підтримки сільському господарству та гальмує розвиток реформ, а також малий досвід роботи в ринкових умовах – все це тягне за собою негативну тенденцію. У результаті цього скоротилися обсяги виробництва сільськогосподарської продукції та старіння основних фондів. З часів незалежності України суттєво зміцніли та продовжують зростати на світовому ринку сільськогосподарська продукція, розвивається експортний потенціал аграрного сектора.

Після вступу нашої держави до ЄС нам відкриються зони вільної торгівлі з країнами Європейського Союзу та з'являються нові можливості інтеграції у світовий ринок, що дасть можливість перебудувати аграрний сектор та створити умови виходу вітчизняної сільськогосподарської продукції на європейський ринок. Сьогодні відбувається руйнування великої частки аграрного потенціалу України, оскільки внутрішнє становище нашої держави нестабільне.

Одним із головних заходів в Україні повинна бути підтримка аграрного сектора, підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняної продукції, що дасть державі потужні можливості виходу на світовий ринок сільськогосподарської продукції. Також необхідно відтворити всі сфери та галузі сільського господарства.

Що стосується розвитку сільського господарства в Київській області, зазначимо, що регіон у складний для нас час потребує максимального оновлення ресурсів, щоб вітчизняні товари та послуги вийшли на висококонкурентні ринки інших країн.

Київська область розташована в зоні Полісся. Південь області – у лісостеповій зоні, ґрунтовий покрив області різноманітний, зокрема, чорнозем, площа яких становить

приблизно 50% орних земель області, а також сприятливий помірно континентальний, м'який клімат з достатньою кількістю вологи.

У програмі розвитку Київської області на 2016 р. планується піднесення всіх галузей аграрного комплексу, збільшення інвестицій та збільшення обсягів сільського виробництва та малого й середнього бізнесу. А також створення організаційних умов для ефективного розвитку сільського господарства.

Організаційно-економічними умовами для ефективного соціально спрямованого розвитку сільського господарства є:

- застосування ресурсозберігаючих технологій та альтернативної енергетики в сільському господарстві;
- забезпечення населення області якісним, безпечним, доступним продовольством;
- сприяння залученню інвестицій та поліпшення інвестиційного клімату в аграрному секторі регіону.

За 2015 р. виробництво валової сільськогосподарської продукції зменшилось порівняно з 2014 р. на 10,9% і становило 14 147,3 млн грн. В усіх категоріях господарств збільшилось виробництво яєць на 1,1% та поголів'я птиці – на 3,1%, а також протізом року спостерігалось збільшення обсягів у сільськогосподарських підприємствах яєць на 0,4%, поголів'я птиці – на 1,8% [4].

Індекс обсягу сільськогосподарського виробництва у січні 2016 р. порівняно з аналогічним періодом 2015 р. становив 97,5%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 97,0%, господарствах населення – 98,0%.

За січень попереднього року реалізовано на забій 287 тис. т худоби та птиці (у живій масі), що на 2,3% менше порівняно з 2015 р., вироблено 578 тис. т молока (на 2,0% менше, ніж у попередньому році) та 1,1 млрд шт. яєць (на 20,8% менше, ніж у 2015 р.). Частка господарств населення загального виробництва цих продуктів тваринництва становила відповідно 49, 64 та 32%.

Згідно з розрахунками, станом на 1 лютого 2016 р. загальна кількість великої рогатої худоби становила 3,8 млн голів (на 3,6% менше, ніж на 1 лютого 2015 р.), у т.ч. корів – 2,2 млн (на 4,5% менше), свиней – 7,0 млн (на 3,7% менше), овець і кіз – 1,4 млн (на 4,9% менше), птиці всіх видів – 198,9 млн голів (на 3,8% менше). У господарствах населення утримувалось 66,7% загальної кількості великої рогатої худоби, у т.ч. корів – 76,8%; свиней – 46,4%, овець і кіз – 85,6%, птиці всіх видів – 43,1%.

Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власного виробництва продукції за січень 2016 р. порівняно із січнем 2015 р. зменшився на 51%, у т.ч. рослинництва – на 76%, продукції тваринництва – на 0,4%.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами за всіма напрямками реалізації за січень 2016 р. порівняно з січнем 2015 р. зросли на 24%, у т.ч. продукції рослинництва – на 30%, тваринництва – на 21%. У січні п.р. порівняно з груднем 2015 р. середні ціни реалізації аграрної продукції зменшилися на 2%, у т.ч. тваринництва – на 13%, рослинництва – збільшилися на 1%.

Станом на 1 лютого 2016 р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було 18,6 млн т зерна (на 16,8% менше порівняно з 1 лютого 2015 р.), у т.ч. 8,0 млн т – пшениці, 1,3 млн т – ячменю, 8,5 млн т – кукурудзи, 0,1 млн т – жита. Безпосередньо в сільськогосподарських підприємствах зберігалось 9,6 млн т зерна (на 22,4% менше, ніж у попередньому році), у т.ч. 4,3 млн т – пшениці, 1,0 млн т – ячменю, 3,8 млн т – куку-

рудзи, 0,1 млн т – жита. Зерноощадні та зернопереробні підприємства мали 9,0 млн т зерна (на 9,8% менше, ніж у попередньому році).

Запаси насіння соняшнику становили 3,7 млн т (на 11,6% менше, ніж у лютому 2015 р.), із них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалося 1,9 млн т (на 22,1% менше), підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання, – 1,8 млн т (на 3% більше) [5].

Сільськогосподарські угіддя України займають 42 млн га, або 70% загального фонду країни, 78,9% сільськогосподарських угідь – орні землі та багаторічні насадження, 13,0% – пасовища, 8,4% – сіножаті. Найвища частка орних земель – у степових районах (70–80%) і лісостеповій зоні. Пасовища зосереджені в основному в Карпатах, на Поліссі та в південно-східних степових областях, сіножаті – в долинах рік лісової та лісостепової зонах.

Станом на 2015 р. українські сільгоспвиробники поставляють власну продукцію в 190 країни світу [6].

Сільське господарство складається з рослинництва та тваринництва. Рослинництво є однією з провідних галузей сільського господарства, яке охоплює вирощення зернових, технічних, кормових, овочевих, баштаних культур і картоплі, садівництво, виноградарство та квіткарство. Провідними культурами в землеробстві є зернові: озима й яра пшениця, жито, озимий і ярий ячмінь, кукурудза, овес, гречка, просо та рис. Ця галузь займається вирощенням та виробництвом рослинницької продукції, забезпечуючи населення харчовими продуктами, а тваринництво – кормами для багатьох галузей промисловості (харчової, комбікормової, текстильної, фармацевтичної, парфумерної). Провідною технічною культурою в 90-х рр. були цукрові буряки (44%). За останні роки під технічні культури відведено приблизно 27%. Цінною продовольчою культурою в нашій державі є озиме жито [6].

У галузі рослинництва, в усіх категоріях господарств в Київській області, планується у 2016 р. збільшення виробництва:

- зернових та зернобобових культур (після доробки) – на 3,5%;

- цукрового буряку – на 0,9%;
- картоплі – на 4,5%;
- овочів – на 0,3%.

Виробництво та динаміку основних видів сільськогосподарської продукції рослинницької галузі в Київській області наведено в табл. 1.

Статистичні дані за останні три роки та прогноз на 2016 р. зібраних площ, виробництва й урожайності сільськогосподарських культур України та Київської області наведені в табл. 2, рис. 1, 2.

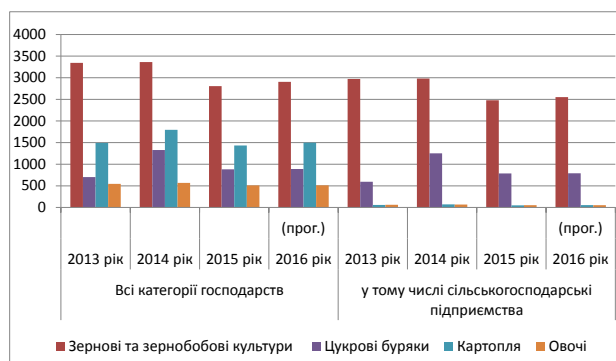

Рис. 1. Прогнозування валової продукції рослинництва в Київській області

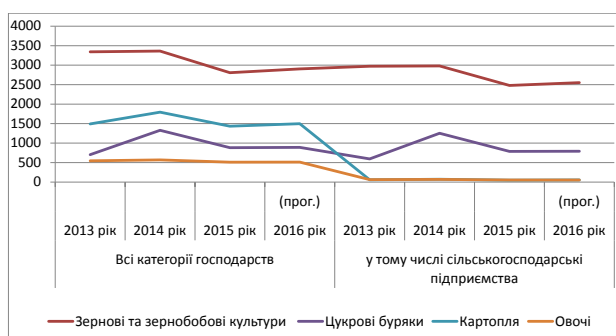

Рис. 2. Прогнозування урожайності (ц/га) рослинництва в Київській області

Таблиця 1

Динаміка виробництва основних видів сільськогосподарської продукції в Київській області

Продукція	Усі категорії господарств					У тому числі сільськогосподарські підприємства						
	2013	2014	2015	2016 (прогноз)	Роки		2013	2014	2015	2016 (прогноз)	2016 до 2015	
					+/-	%					+/-	%
Рослинництво												
<i>Валовий збір, тис. т:</i>												
Зернові та зернобобові культури (після доробки)	3343,0	3361,6	2806,7	2905	98,3	103,5	2972,3	2981,1	2479,4	2551	71,6	102,9
Цукрові буряки	702,7	1328,7	882,1	890	7,9	100,9	593,7	1252,8	787	790	3	100,4
Картопля	1492,2	1794,8	1433,5	1498	64,5	104,5	58,0	71,6	48,9	55,1	6,2	112,7
Овочі	546,2	568,4	510,7	512,1	1,4	100,3	62,8	68,6	51,9	52,6	0,7	101,3
<i>Урожайність, ц/га:</i>												
Зернові та зернобобові культури (після доробки)	55,7	60	51,3	53,5	2,2	104,3	58,1	63,0	52,5	53,5	1	101,9
Цукрові буряки	453,7	598,1	560,9	570	9,1	101,6	486,1	616,9	579,4	584	4,6	100,8
Картопля	157,8	188,5	152,8	155	2,2	101,4	180,6	234,7	168,1	170	1,9	101,1
Овочі	180,0	227,7	202,3	208	5,7	102,8	411,1	427,7	374,2	375	0,8	100,2

Джерело: побудовано автором на основі [4]

Тваринництво в Україні належить до другого важливого напрямку сільського господарства, завдання якого полягає у розведенні сільськогосподарських тварин для виробництва харчової продукції (м'ясо, молоко та молочні продукти, яйця тощо) та для сировини для харчової та легкої промисловостей. Тваринництво поділяється на скотарство (розведення великої рогатої худоби), свилярство, вівчарство, птахівництво тощо. На розміщення тваринництва суттєво впливає наявність кормової бази.

Таким чином, тваринництво та рослинництво поєднуються в сільськогосподарський комплекс.

У галузі тваринництва в Київській області в усіх категоріях господарств прогнозується у 2016 р. збільшення виробництва:

- молока – на 0,1%;
- яєць – на 3,5%;
- поголів'я свиней – на 2,7%;
- поголів'я птиці – на 0,3% [4].

Таблиця 2

**Динаміка виробництва основних сільськогосподарських культур
у всіх категоріях господарств в Україні та Київській області**

Роки	Україна/Київська обл.	Зібрана площа, тис. га	Валовий збір, тис. т	Урожайність, ц/га зібраної площі
Зернові та зернобобові культури				
2013	Україна	15327,3	62285,3	40,6
	Київська обл.	600,3	3343,0	55,7
2014	Україна	14627,3	63859,3	43,7
	Київська обл.	560,2	3361,6	60,0
2015	Україна	14640,9	60125,8	41,1
	Київська обл.	152,6	688,5	45,1
2014 до 2013, %	Україна	95,4	102,5	3,1
	Київська обл.	93,3	100,6	4,3
2015 до 2014, %	Україна	100,1	94,2	-2,6
	Київська обл.	94,7	88,3	-3,3
Цукрові буряки				
2013	Україна	270,5	10789,4	398,9
	Київська обл.	15,5	702,6	453,7
2014	Україна	330,2	15734,1	476,5
	Київська обл.	22,2	1328,7	598,1
2015	Україна	237,0	10330,8	435,8
	Київська обл.	15,7	882,1	560,9
2014 до 2013, %	Україна	122,1	145,8	77,6
	Київська обл.	143,2	189,1	144,4
2015 до 2014, %	Україна	71,8	145,8	-40,7
	Київська обл.	70,7	189,1	-37,2
Картопля				
2013	Україна	1370,0	21851,5	159,5
	Київська обл.	94,6	1492,3	157,8
2014	Україна	1342,8	23693,4	176,4
	Київська обл.	95,2	1794,8	188,5
2015	Україна	1291,0	20839,3	161,4
	Київська обл.	93,8	1433,6	152,8
2014 до 2013, %	Україна	98,0	108,4	16,9
	Київська обл.	100,6	120,3	30,7
2015 до 2014, %	Україна	96,1	88,0	-15,0
	Київська обл.	98,5	79,9	-35,7
Овочі				
2013	Україна	470,7	9396,2	199,7
	Київська обл.	25,0	546,3	218,7
2014	Україна	463,8	9637,5	207,8
	Київська обл.	25,0	568,4	227,7
2015	Україна	447,1	9214,0	206,1
	Київська обл.	25,3	511,2	202,4
2014 до 2013, %	Україна	98,5	102,6	8,1
	Київська обл.	100,0	104,0	9,0
2015 до 2014, %	Україна	96,4	95,6	-1,7
	Київська обл.	101,2	89,9	-25,3

Джерело: побудовано автором на основі [8]

Виробництво та динаміку тваринництва в Україні та Київській області наведено в табл. 3 і 4.

Статистичні дані про чисельність поголів'я основних видів худоби та птиці в Україні та Київській області наведені в табл. 5, а також на рис. 3–8.

Після занепаду сільського господарства в 90-х рр. з 2005 р. спостерігається позитивна динаміка в деяких галузях сільського господарства, зокрема, птахівництві та в рослинництві, де Україна поступово повертає позиції лідера у світі, отримавши в 2011/2012 маркетинговому році рекордний урожай зернових за останні 26 років.

Основна зернова культура України – озима пшениця, яка займає близько 50% і являє собою цінну продовольчу

культуру, яка займає 1-ше місце в нашій державі. Ячмінь – друга за розмірами площ посівів зернова культура України [6]. На 3-му місці за обсягами валового збору знаходиться кукурудза, на четвертому – жито. За таким самим критерієм їм значно поступаються овес, просо, гречка, рис, зернобобові.

У структурі сільського господарства Київської області за валовою продукцією посідає тваринництво, яке спеціалізується на виробництві м'ясо-молочної продукції, яєць. В усіх районах області провідним є скотарство, крім того, в лісостеповій зоні добре розвинені свинарство та птахівництво, а також кролівництво, бджільництво, рибне господарство [9].

Таблиця 3

Динаміка виробництва основних видів сільськогосподарської продукції в Київській області

Продукція	Всі категорії господарств						У тому числі сільськогосподарські підприємства					
	Роки											
	2013	2014	2015	2016 (прогноз)	2016 до 2015		2013	2014	2015	2016 (прогноз)	2016 до 2015	
+/-					%	+/-					%	
Тваринництво												
<i>Виробництво, тис. т:</i>												
М'ясо (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі)	317,2	310,2	292,3	292,4	0,1	100,0	249,1	236,1	220,5	220,7	0,2	100,1
Молоко	475,9	467,0	446,3	446,6	0,3	100,1	214,9	217,8	212,8	213,0	0,2	100,1
Яйця, млн шт.	2 545,3	2 712,0	2 742,5	2 838,7	96,2	103,5	2 202,3	2 326,0	2 335,2	2 417,4	82,2	103,5
<i>Продуктивність худоби і птиці:</i>												
Надій на корову, кг	5 986	6 162	6 170	6 187	17	100,3	5 986	6 162	6 170	6 187	17	100,3
Яйценосність, шт.	276	258	259	265	6	102,3	276	258	259	265	6	102,3
<i>Поголів'я худоби та птиці на кінець року, тис. голів:</i>												
Велика рогата худоба	146,6	135,8	134,1	134,1	0	100,0	92,4	87,7	87,8	87,8	0	100,0
У тому числі корови	76,9	73,2	68,6	68,6	0	100,0	37,7	36,3	34,7	34,7	0	100,0
Свині	485,3	527,7	467,8	480,5	12,7	102,7	338,1	388,0	343,2	359,6	16,4	104,8
Птиця	25 779,2	27 336,1	28 185,4	28 278,1	92,7	100,3	21 464,3	22 132,0	22 324,3	22 536,9	212,6	101,0

Джерело: побудовано автором на основі [4]

Таблиця 4

Динаміка виробництва основних видів сільськогосподарської продукції в Україні

Продукція	Всі категорії господарств		
	2013 рік	2014 рік	2015 рік
Тваринництво			
<i>Виробництво, тис. т:</i>			
М'ясо (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі)	3 379	3 323,5	3 276,8
Молоко	11 488,2	11 132,8	16 780,4
Яйця, млн шт.	19 614,8	19 587,3	16 780,4
<i>Продуктивність худоби і птиці:</i>			
Надій на корову, кг	52,5	54,9	54,38
Яйценосність, шт.	431	456	263
<i>Поголів'я худоби та птиці на кінець року, тис. голів:</i>			
Велика рогата худоба	4 534	3 884	3 776,5
Свині	7 922,2	7 350,7	7 093
Птиця	230 289,8	213 335,7	209 973,5

Джерело: побудовано автором на основі [8]

Таблиця 5

Динаміка поголів'я худоби та птиці в усіх категоріях господарств в Україні та Київській області, 2013–2015 рр.

Регіон	Роки		
	2013	2014	2015
Поголів'я великої рогатої худоби			
Україна	4 645,9	4 534,0	3 884,0
Київська обл.	154,9	146,6	135,8
Поголів'я кролів			
Україна	5 657,5	5 735,4	5 141,3
Київська обл.	632,4	632,0	582,0
Поголів'я свиней			
Україна	7 576,7	7 922,2	7 350,7
Київська обл.	523,5	485,3	527,7
Поголів'я птиці			
Україна	214 070,6	230 289,8	213 335,7
Київська обл.	25 640,7	25 779,2	27 336,1

Джерело: побудовано автором на основі [8]

В економіці України вітчизняна сільськогосподарська продукція посідає вагоме місце, а сільськогосподарські підприємства є важливими суб'єктами аграрного сектора. Сільськогосподарське виробництво України формує 16–22% національного доходу країни. Але економічна криза, яка охопила всю державу не дає можливості розвиватися аграрному сектору, а більшість сільськогосподарської продукції виробується населенням держави.

Висновки. Аналізуючи ситуацію в сільському господарстві, можна зробити висновок, що, незважаючи на позитивні моменти, існує багато негативних факторів, які перешкоджають нормальному функціонуванню й розвитку вітчизняного аграрного сектора.

Для покращення економічного стану сільського господарства в Київській області необхідна фінансова підтримка вітчизняних сільськогосподарських виробників з боку держави.

В Україні сільське господарство завжди було пріоритетом. Оскільки не скористатися природно-кліматич-

ними умовами, які подарувала нам природа, було б безглуздом. Агропромисловий комплекс України є одним із важливих секторів економіки: він формує 24% випуску продукції та 18% ВВП країни, а продукція АПК становить 38,2% товарного експорту [7]. Виробництво зернових культур та соняшникової олії Україна на сьогодні входить у сімку світових лідерів. Також зазначимо, що сільське господарство є найбільш стабільним сектором економіки, який працює. За останні десять років Україна демонструвало позитивну щорічну динаміку за винятком деяких років, коли були несприятливі природно-кліматичні умови.

Державі необхідно збільшити підтримку всього аграрного сектора, а також поступово збільшувати фінансування сільського господарства, розвивати аграрну інфраструктуру та піднімати конкурентоспроможність вітчизняної сільськогосподарської продукції, розвивати сільські території та піднімати добробут населення.

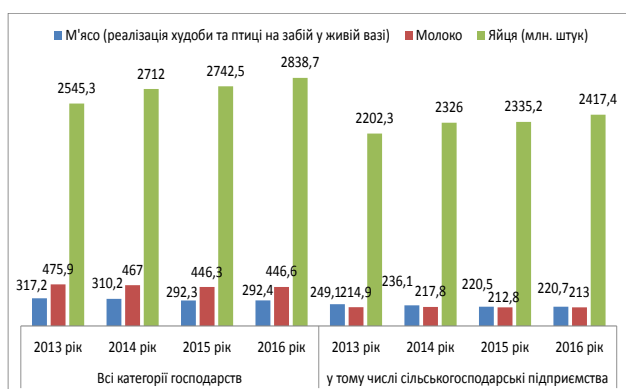

Рис. 3. Динаміка виробництва (тис. т)

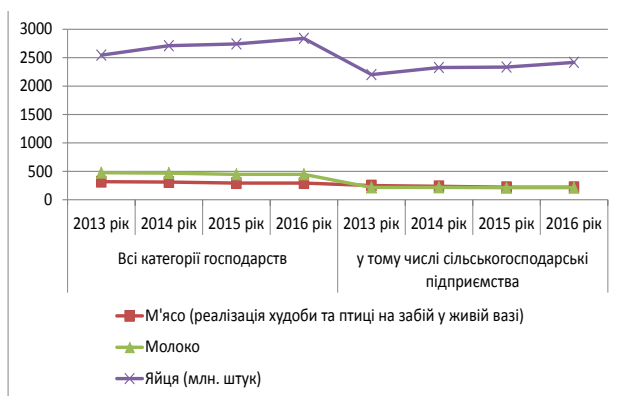

Рис. 4. Динаміка виробництва (тис. т)

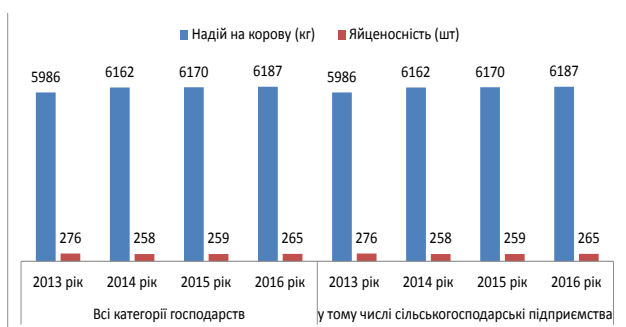

Рис. 5. Динаміка продуктивності худоби та птиці

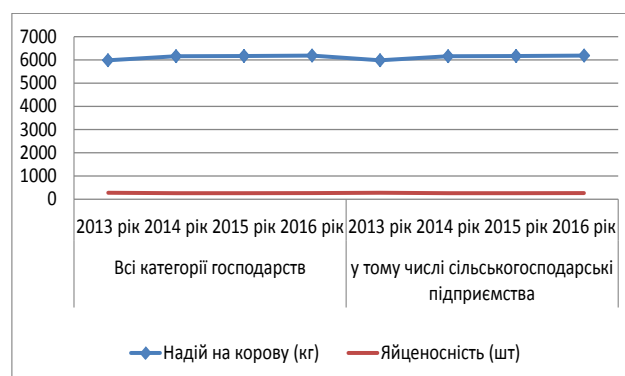

Рис. 6. Динаміка продуктивності худоби та птиці

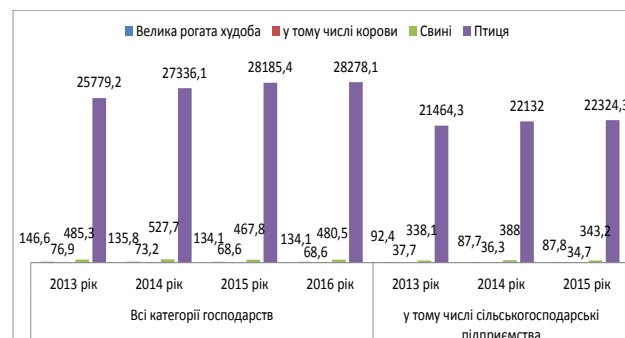

Рис. 7. Динаміка поголів'я худоби та птиці на кінець року (тис. голів)

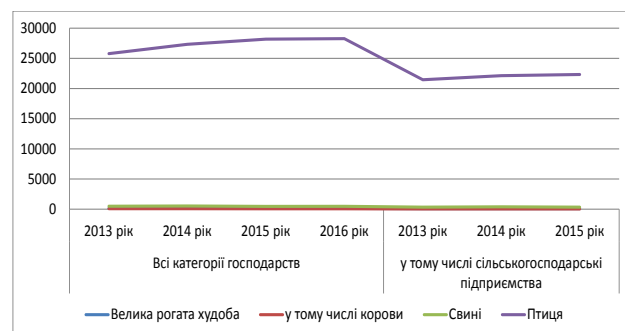

Рис. 8. Динаміка поголів'я худоби та птиці на кінець року (тис. голів)

Список використаних джерел:

1. Сільське господарство України : статистичний збірник / за ред Ю.М. Остапчука. – К. : Держкомстат України. – 391 с.
2. Малік М.Й. Основи аграрного підприємництва / М.Й. Малік, В.В. Зіновчук, Ю.О. Лупенко. – К. : Інститут аграрної економіки, 2001. – 582 с.
3. Програма соціально-економічного та культурного розвитку Київської області на 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://kyivobl.gov.ua/.../Програма%20на%202015%20рік%20на%20раду.doc>.
4. Програма соціально-економічного та культурного розвитку Київської області на 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://kyiv-obl.gov.ua/files/com.../users/1/.../Proekt_Programi_2016.doc.
5. Соціально-економічне становище України за січень 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ukrstat.gov.ua/druk/soc_ek/2016/publ_01_2016_u.html.
6. Сільське господарство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki>.
7. Нова державна підтримка агропромислового комплексу – шлях в нікуди [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://economics.lb.ua/state/2016/04/07/332278_nova_derzhavna_pidtrimka.html.
8. Публікація документів Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/publ7_u.htm.
9. Київська область [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki>.
10. Економіка України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki>.

Анотація. В статтю проаналізовані виробництво продукції в Київській області і визначено місце регіону в складі України. Розглянуто розвиток сільського господарства області. Досліджено тенденції виробництва сільськогосподарської продукції і структуру аграрних підприємств. Визначено основні показники розвитку рослинництва і тваринництва в Київській області.

Ключеві слова: аналіз, виробництво, ринок, сільськогосподарська продукція, рослинництво, тваринництво.

Summary. The article analyzes the production in the Kiev region and the place of the region within Ukraine. We consider the development of regional agriculture, studied trends in agricultural production and the structure of agricultural enterprises and the basic indicators of plant and animal in the Kiev region.

Key words: analysis, production, market, agricultural products, plant growing, cattle farming.